

ДО

**НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Обръщаме се към Вас във връзка с предстоящото гласуване на вето на Президента на Република България на Закона за изменение и допълнение на Административно процесуалния кодекс и по-специално онези негови части, свързани с увеличаване на съдебните такси на втора инстанция и създаването на пропорционални съдебни такси, вкл. и в производствата по Закона за опазване на околната среда.

С настоящото писмо желаем да Ви предоставим допълнителна информация, която се надяваме да вземете предвид преди своето окончателно решение. Считаме, че тази информация трябваше да Ви бъде предоставена от авторите на законопроекта в лицето на адв. Иван Тодоров и г-н Боян Магдалинчев, за да можете да вземете информирано решение в полза на България и българските граждани. Считаме, че потвърждаването на гласуването на закона във вида, в който бе приет, ще доведе до силни негативни последици за Република България, включващи най-малко две наказателни процедури по прилагане на правото на ЕС в областта на опазване на околната среда и ще бъде финален coup de grace за правото на гласуване на България в Орхуската конвенция. Както знаете последното решение на Комитета на конвенцията¹, е че България трябва да промени ЗУТ и ЗООС, затрудняващи достъпа на гражданите до правосъдие по въпросите на околната среда, като с изменението на АПК, вместо да премахне несъответствията в тях, се създават допълнителни ограничения на правата на гражданите.

Това писмо е опит да се оборят някои явни лъжи и грешни твърдения, с които част от гласуваните изменения бяха мотивирани от разработващите законопроекта, или се чува при обсъждането в Комисията по правни въпроси и в пленарна зала като „пренатоварване на съдебната система“, „забавяне на административното производство“, „недостатъчно финансиране на съда“, „предотвратяване злоупотребата с правото на жалба“ и „многократното сезиране на един и същи въпрос“, „изнудване на бизнеса от НПО чрез жалби пред съда“ и други подобни.

За да докажем, че тези изказани от вносителите и защитниците мотиви не отговарят на истината, ще използваме данни от Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието за 2017 г. и за 2018 г. на Европейската комисия², в чиито доклади се

¹ https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/compliance/MoP6decisions/Compliance_by_Bulgaria_VI-8d.pdf

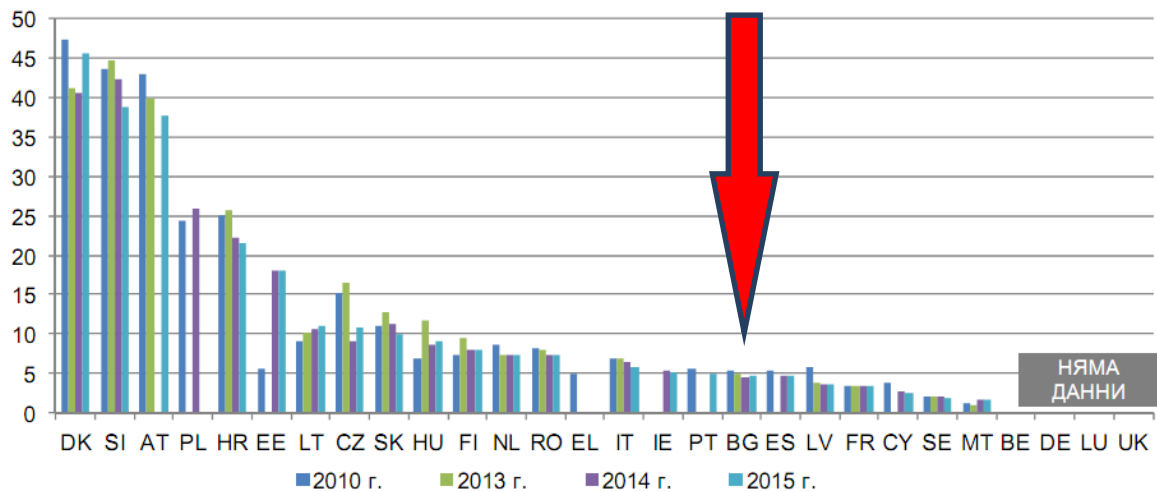
² https://ec.europa.eu/commission/news/commission-publishes-2017-eu-justice-scoreboard-2017-apr-10_en

анализира ефективността на съдебните системи на страните членки, както и данни от отчетите на ВАС и МОСВ.

1. Пренатоварена ли е съдебната система на България?

Не, независимо от всички оплаквания, които се чува в комисия и в зала, съдебната система на България не е пренатоварена. Всъщност данните показват, че българите сравнително рядко се обръщат към съда. Българите не злоупотребяват с правото на жалба пред съда.

Графика 2: Брой на новозаведените граждански, търговски, административни и други дела* (на първа инстанция/на 100 жители) (източник: проучване на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието³⁰)

* Съгласно методиката на СЕРЕЖ тази категория включва всички спорни и безспорни граждански и търговски дела, безспорни дела във връзка с поземлените и търговските регистри, други дела във връзка с регистрите, други безспорни дела, административноправни дела и други дела, които не са наказателноправни. Методиката съдържа промени в CZ, HR, MT и FI.

2. Пренатоварена ли са административните съдилища у нас?

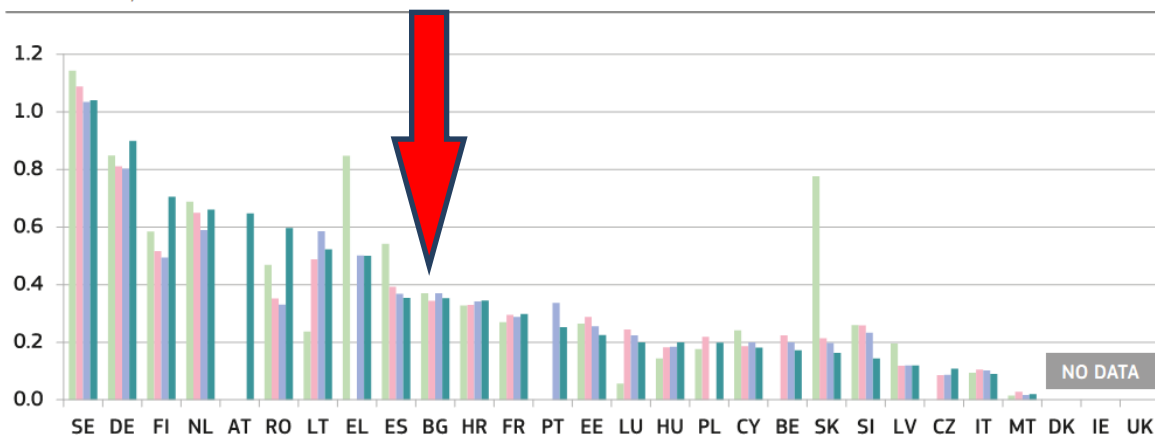
Не, в България се завеждат два до три пъти по-малко административни дела от страните лидери в тази класация:

Figure 6

Number of incoming administrative cases (*) (1st instance/per 100 inhabitants)

2010 2014 2015 2016

Source: CEPEJ study

(*) Under the CEPEJ methodology, administrative law cases concern disputes between citizens and local, regional or national authorities. Methodology changes in EL and SK. DK and IE do not record administrative cases separately.

3. Пренатоварени ли са българските съдии?

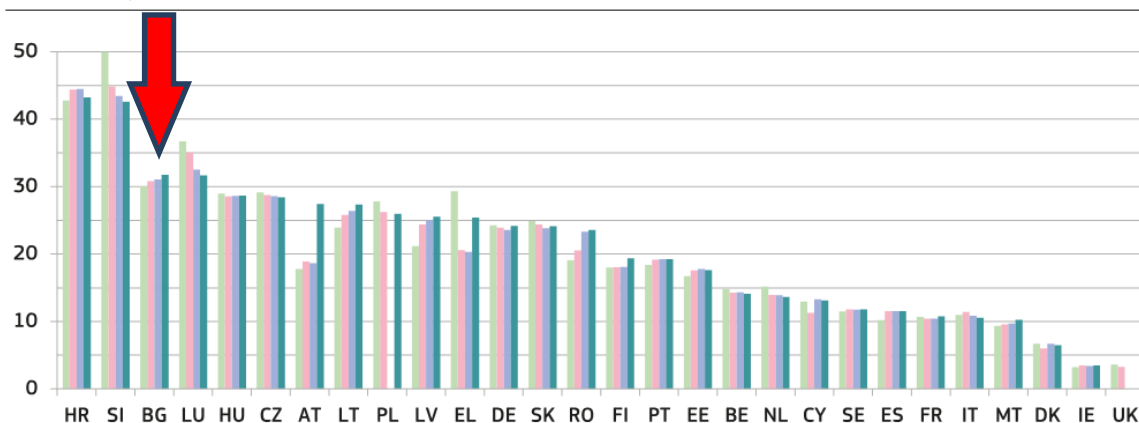
Отговорът е категорично не, защото както видяхме българските граждани не обичат да се жалят много, а в същото време България е трета в ЕС по брой на съдии на 100 000 жители.

Figure 40

Number of judges (*) (per 100 000 inhabitants)

2010 2014 2015 2016

Source: CEPEJ study

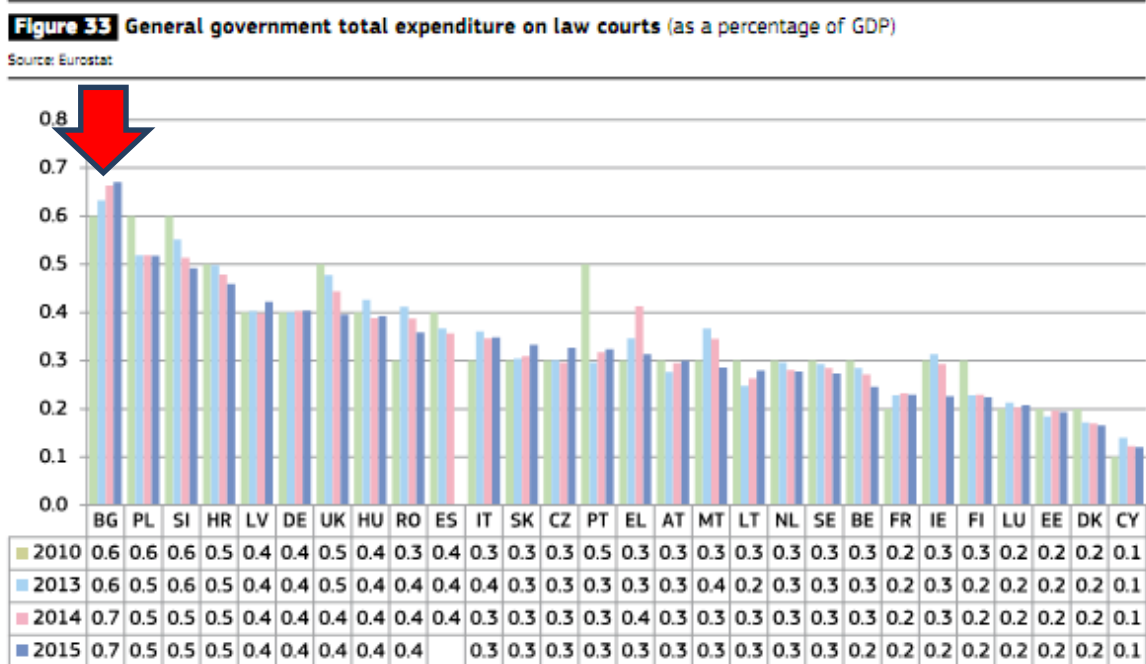
(*) This category consists of judges working full-time, under the CEPEJ methodology. It does not include the Rechtspfleger/court clerks that exist in some Member States. EL: the total number of professional judges includes different categories over the years shown above, which partly explains their variation. UK: weighted average of the three jurisdictions. Data for 2010 contains 2012 data for UK (NI). LU: numbers have been revised following an improved methodology.

4. Трябват ли допълнително средства на българското правосъдие, за да работи? За последните пет години бюджетът на съдебната власт е нараснал с 36%.³

³ <http://www.vss.justice.bg/page/view/2139>

	2014	2015	2016	2017	2018
Общ бюджет на съдебната власт в млн.лв.	434	473	518	565	591,12
Процентно нарастване спрямо 2014	100	109	119	130	136

Вероятно всяка институция може да приеме неограничен поток от средства, но българското правосъдие получава най-голям дял от брутният вътрешен продукт от всички страни членки на ЕС:

5. Бавно ли е българското административно правосъдие?

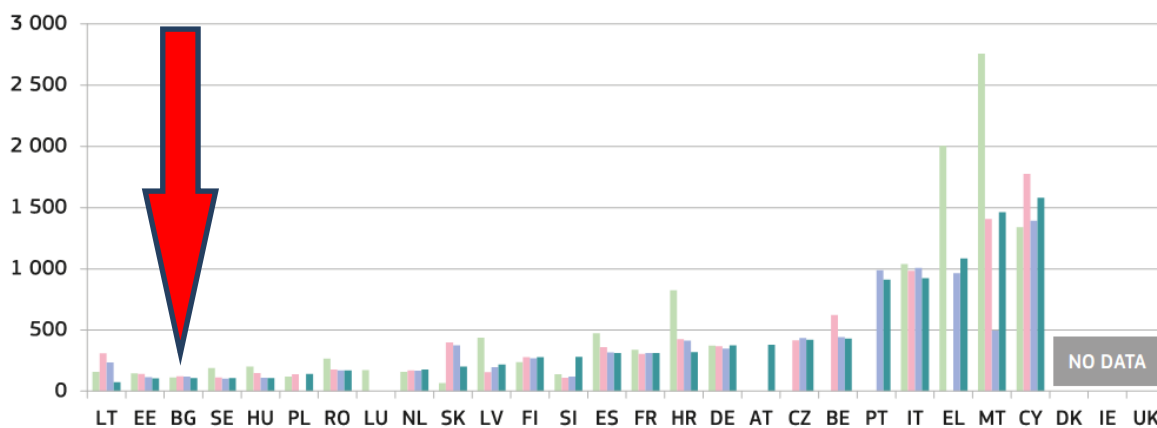
Не, категорично не е бавно. Всъщност българският съд гледа делата на първа инстанция изключително бързо. И няма причина да е бавен, защото в сравнение с останалите страни членки на ЕС има малко дела, много съдии и високо финансиране от Държавния бюджет:

Figure 10

Time needed to resolve administrative cases (*) (1st instance/in days)

2010 2014 2015 2016

Source: CEPEJ study

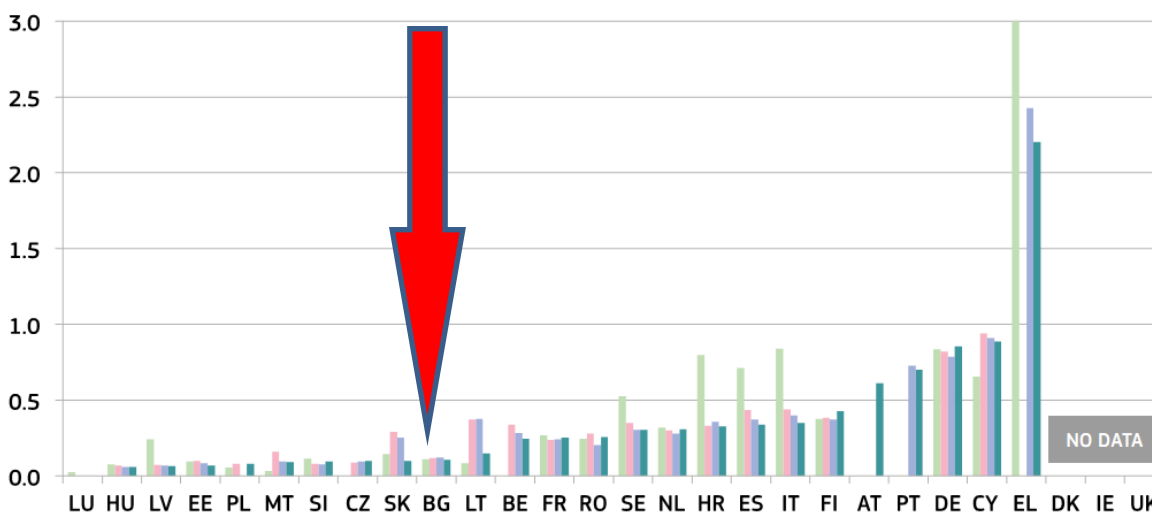
(*) Administrative law cases concern disputes between citizens and local, regional or national authorities, under the CEPEJ methodology. Methodology changes in EL and SK. Pending cases include all court instances in CZ and, until 2016, in SK. DK and IE do not record administrative cases separately.

Figure 17

Number of pending administrative cases (*) (1st instance/per 100 inhabitants)

2010 2014 2015 2016

Source: CEPEJ study

(*) Past values for some Member States have been reduced for presentation purposes (EL in 2010=3.7). Methodology changes in EL and SK. Pending cases include all instances in CZ and, until 2016, in SK. DK and IE do not record administrative cases separately.

6. Най-натоварени ли са съдиите от ВАС в сравнение с другите административни съдии?

Не, категорично има административни съдилища, в които съдиите са по-натоварени. Данните за 2017 година⁴ показват, че в 11 административни съдилища съдиите са по-натоварени като техният общ брой надхвърля почти два пъти този на съдиите във ВАС. С изменението на АПК голяма част от делата до сега, разглеждани от ВАС ще бъдат прехвърлени във Административен съд София, чиито съдии и към настоящия момент са с 20% по-натоварени от съдиите във ВАС.

2017 г	щат съдии	брой новообразувани дела	брой новообразувани дела на 1 съдия
АС София град	73	14476	198
АС София област	9	1260	140
АС Благоевград	10	1853	185
АС Бургас	17	3529	208
АС Варна	27	3664	136
АС Велико Търново	11	1356	123
АС Видин	6	656	109
АС Враца	5	877	175
АС Габрово	5	711	142
АС Добрич	5	717	143
АС Кърждали	3	594	198
АС Кюстендил	5	866	173
АС Ловеч	5	756	151
АС Монтана	5	602	120
АС Пазарджик	6	1038	173
АС Перник	4	727	182
АС Плевен	6	1140	190
АС Пловдив	22	3781	172
АС Разград	4	318	80
АС Русе	6	829	138
АС Силистра	4	424	106
АС Сливен	7	681	97
АС Смолян	5	614	123
АС Стара Загора	7	1189	170
АС Търговище	4	396	99
АС Хасково	8	1717	215
АС Ямбол	6	747	125
АС Шумен	6	608	101
ВАС	93	15038	162

7. Увеличава ли се натовареността на ВАС през годините?

Не, всяка година във ВАС намалява броят на новообразуваните дела, намалява и натовареността на съдиите във ВАС поради увеличаване на щатните бройки.

Ако погледнем отчетите на ВАС ще видим, че за периода 2010 -2016 г. бюджетът на ВАС се е увеличил с 13 %, щатът на съдиите се е увеличил с 9%, новообразуваните дела са намалели с 11%. В същото време нерешените в края на годината дела са се увеличили с 21 % като делът на касационните нерешени дела е достигнал 87%.

От данните се вижда, че независимо от увеличаване на институционалния капацитет делът на нерешените касационни дела в края на годината се

⁴ Данните са получени в резултат на проучване, проведено от АПБ по реда на ЗДОИ в периода юни 2018 – август 2018 г.

увеличава. В процеса на това увеличаване се вижда натрупване, независимо например, че в отделни години натрупването е било компенсирано.

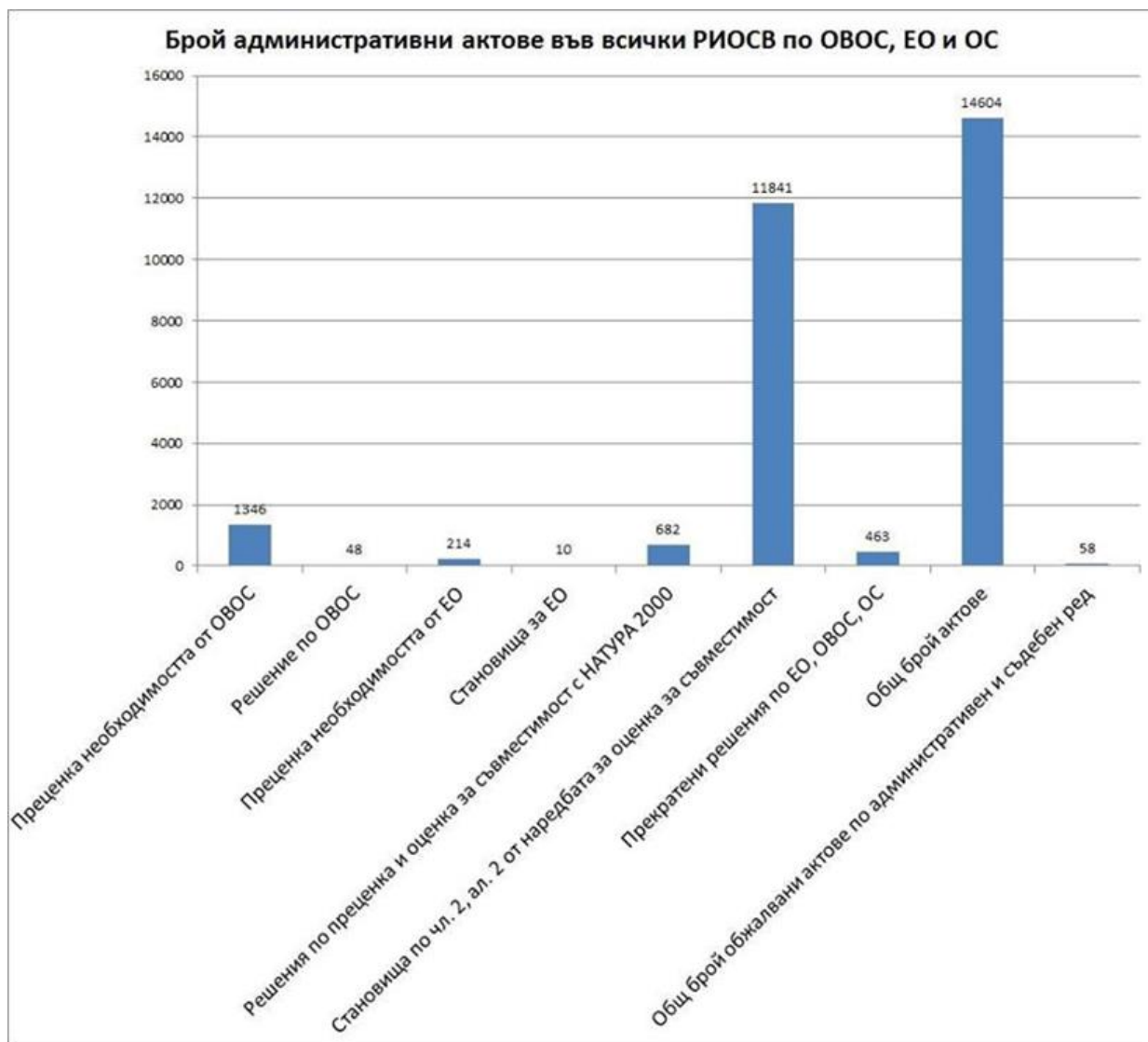
години	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
бюджет ВАС в лева	н.д.	н.д.	11515110	10933218	14091000	11330800	12574000	14482100
щат съдии ВАС (брой)	82	82	86	86	88	88	93	93
командировани във ВАС съдии (брой)	5	8	15	11	13	15	10	15
общо съдии ВАС (брой)	87	90	101	97	101	103	103	108
образувани през годината дела (брой)	16859	16970	15718	17181	16149	14931	14838	15038
от тях касационни (брой)	7217	9037	8825	9411	8499	8157	8496	н.д.
% на касационните	43	53	56	55	53	55	57	н.д.
свършени през годината дела (брой)	16554	17367	16282	17169	15351	14301	14086	15812
от тях касационни (брой)	8057	8185	9250	9228	7780	7029	7709	н.д.
% на касационните	49	47	57	54	51	49	55	н.д.
висящи дела в края на годината (брой)	5723	5326	4774	4788	5590	6220	6972	6199
от тях касационни (брой)	2803	3655	3242	3425	4148	5276	6063	н.д.
% на касационните	49	69	68	72	74	85	87	н.д.

Ако се вгледаме в данните за същия период за административните съдилища, ще видим, че щатните бройки и при тях се увеличават макар с по-нисък темп (4%) , за разлика от намалението във ВАС, броят на делата в административните съдилища се увеличава, макар и с малко (3%) ,но пък намалява броят на нерешените дела в края на годината (4 %).

години	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Новообразувани дела (брой)	39510	44177	46914	46556	42355	41451	40553	46126
от тях касационни (брой)	12245	15697	18188	20115	17598	14979	15481	14793
% на касационните	31	36	39	43	42	36	38	32
свършени през годината дела (брой)	38199	42724	44666	48497	43285	41482	41841	44620
от тях касационни (брой)	11524	14552	18204	19770	18330	15286	15724	14954
% на касационните	30	34	41	41	42	37	38	34
висящи в края на годината дела (брой)	10767	12265	14537	12614	11699	11691	10341	11937
от тях касационни (брой)	2494	3643	3628	3972	3239	2932	2688	2527
% на касационните	23	30	25	31	28	25	26	21
щат на съдиите в административни съдилища	266	269	268	269	269	274	276	281

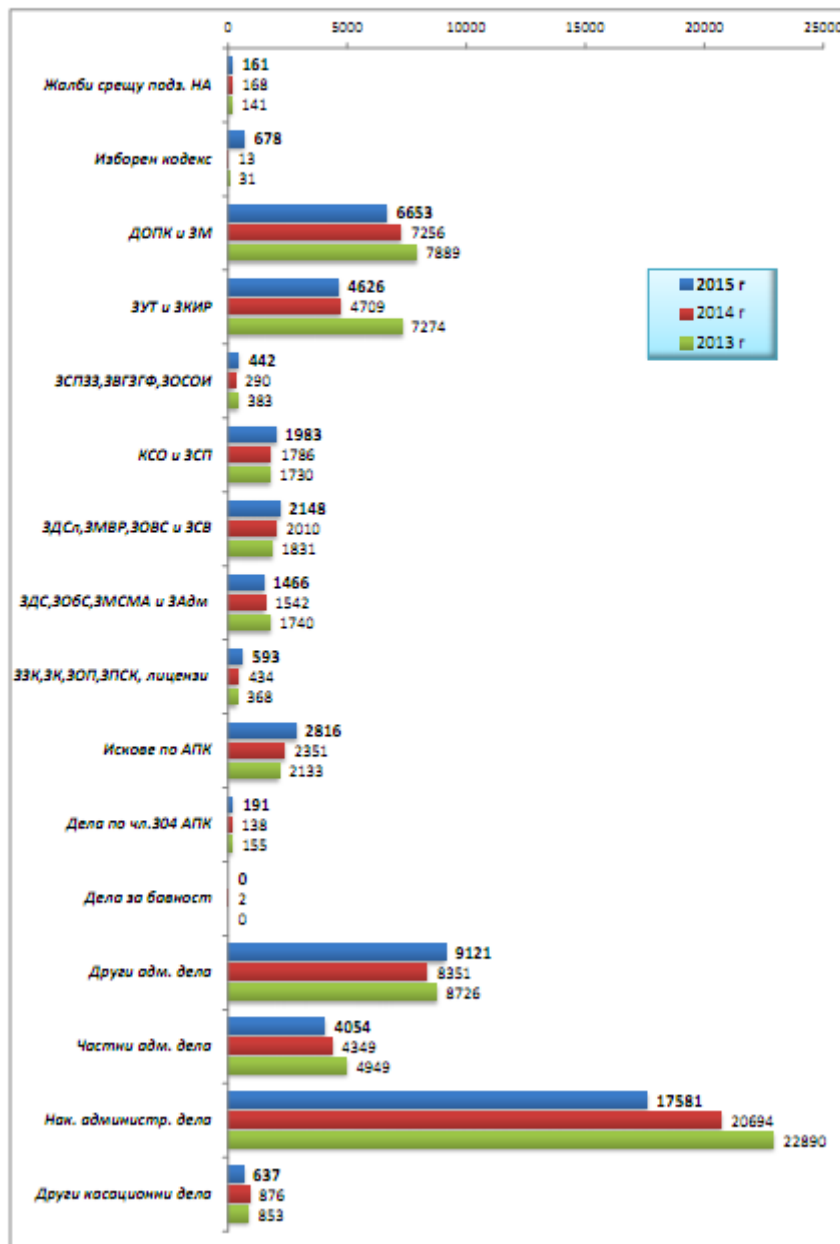
8. Използват ли се делата по процедурите по ЗООС и ЗБР за екологична оценка и оценка за съвместимост с НАТУРА 2000 за изнудване на бизнеса и държавата?

Не, категорично не. Асоциацията на парковете в България поиска от всички РИОСВ данни за броя на произнесените от тях административни актове по ред на процедурите по екологична оценка и ОВОС по ЗООС и процедурата по оценка за съвместимост по реда на ЗБР, както и броят на оспорените решения по административен и съдебен път. Данните за това показват, че за периода 2013 – 2015 година всички РИОСВ по тези три процедури са издали 14 604 административни акта. От тях по административен и съдебен път се оспорват едва 58 броя средно-годишно или 0,4 %, като оспорени по административен път са 0,2 % от всички актове и 0,2 % се оспорват пред съда. Т.е. един от 500 административни акта по трите процедури достига пред съда, като страна по тези актове са бизнесът, гражданите и НПО.

Този извод се потвърждава и от съдебната статистика на ВАС (<http://www.vss.justice.bg/page/view/1082>). Делата по ЗООС и ЗБР изобщо не са включени в множеството таблици и отчети, и двата закона, и съдебните спорове по тях даже не са споменати в отчетите на съдебната система. Приложената графика е от Обобщени статистически таблици за дейността на съдилищата за 2015 г. (<http://www.vss.justice.bg/root/f/upload/11/stat-2015.pdf>)

Административни съдилища
Съотношение на видовете дела за РАЗГЛЕЖДАНЕ
за: 2013, 2014 и 2015 година

9. Широка практика ли е използването на пропорционални съдебни такси в административното правораздаване?

Не, в преобладаващата част на съдебните системи на ЕС има прости съдебни такси или изобщо няма такива. От всички страни на ЕС само в Германия и Италия има въведени пропорционални такси. (http://ec.europa.eu/environment/aarhus/study_access.htm). В две други държави (Унгария и Испания) има въведена пропорционална такса, но не за всички административни производства, а само за административни производства с ясен материален интерес – по оспорване на заповеди и актове по отношение данъци, мита и глоби.

Испания–<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-14301&b=9&tn=1&p=20170527#a7>

Унгария - http://www.aca-europe.eu/en/eurtour/i/countries/hungary/hungary_en.pdf

Във всички останали държави таксите са равни, минимални или направо липсват. В този смисъл е важен въпросът защо България възприема практиката на Германия и Италия, а не например на Франция и Люксембург, където няма съдебни такси в административното правораздаване или на повече от двадесет други членки на ЕС в които таксите са минимални?

10. Легитимен ли е мотивът за увеличаване на съдебните такси при касационното производство по въпроси за околната среда с цел „Намаляване на излишните касационни дела“ и „възпиране обжалването при неоснователност на претенцията“?

Не, този мотив е показателен за нарушение на европейското право, изискващо съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо, предвидено в член 10а, пета алинея от Директива 85/337/ЕИО на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда и в член 15а, пета алинея от Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 година за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, изменени с Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г..

Съдът на ЕС в свое решение дело С-260/11 с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supreme Court of the United Kingdom (Обединеното кралство) посочва, че горепосочените директиви „предполагат посочените в тях лица да не бъдат възпрепятствани, поради евентуалната финансова тежест, да подават и поддържат пред съдилищата жалби, свързани с приложението на тези разпоредби.“

11. Легитимен ли е мотивът на вносителите на ЗИД за АПК „въвеждането на увеличените такси ще ограничи често срещаната се практика за злоупотреба с правото на жалба“?

Не, не е легитимен. По въпроса дали таксите могат да се използват за предотвратяване жалби, които се считат за несъстоятелни или със злонамерен характер трябва също да посочим, че това е недопустимо съгласно европейските норми. В свое решение по дело С-470/16 (с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supreme Court of the United Kingdom) съдът на ЕС посочва, че „Държава членка не може да предвиди изключения от поставеното в член 9, параграф 4 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда и в член 11, параграф 4 от Директива 2011/92 изискване определени производства да не са възпрепятстващо скъпи,

когато жалба се счита за несъстоятелна или със злонамерен характер, или при липсата на връзка между твърдяното нарушение на националното право в областта на околната среда и вреда за последната.“

12. Достатъчно ли е запазването на ниски съдебни такси на първа инстанция, за да се гарантира, че е осигурен достъп до правосъдие по въпросите на околната среда и то не е възпрепятстващо скъпо?

Не, не е достатъчно. Това предложение е нарушение на Директива 2011/92. В решението си по дело C-260/11⁵ (с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supreme Court of the United Kingdom) съдът на ЕС посочва, „... изискването съдебното производство да не бъде възпрепятстващо скъпо не може да бъде преценявано по различен начин от националната юрисдикция в зависимост от това дали тя се произнася по разноските в първоинстанционното производство, при обжалването на решението на първата инстанция или при последващото обжалване.“ В допълнение съдът приема, че **„...националният съдия не може да се позове единствено на икономическото положение на заинтересованото лице, а трябва да извърши и обективен анализ на размера на съдебните разноски.“**

13. Трябва ли да се увеличат съдебните такси за административното производство, за да може да функционира съдебната система?

Не, не трябва. Множество решения на Конституционния съд на Република България посочват, че функционирането на съдебната власт не зависи и не може да зависи от размера на събраните съдени такси:

- „Поставянето на изпълнението на гласувания от Народното събрание бюджет на съдебната власт в зависимост от събираемостта на приходите от дейността на нейните органи противоречи на редица решения на Конституционния съд, които се основават на разбирането, че държавният бюджет трябва да осигурява средствата за функционирането на установените в Конституцията държавни институции“ (Решение № 17 от 1995 г. по к.д. № 13 от 1995 г., Решение № 16 от 2001 г. по к.д. № 6 от 2001 г., Решение № 4 от 2003 г. по к.д. № 2 от 2003 г.).
- „Бюджетът на Република България трябва да осигурява средства за функциониране на установените в Конституцията държавни институции, в това число и на органите на съдебната власт, като се отчита принципът на разделение на властите и техните конституционни правомощия. Съдебната власт е на бюджетна издръжка и източниците на средства, които са необходими за балансиране на гласуваните от Народното събрание годишни разходи, се набират чрез приходната част на републиканския бюджет. Ето защо, когато поради неизпълнението на приходите от дейността на органите на съдебната

власт не може да бъде постигнат бюджетен баланс, законодателната власт в лицето на Народното събрание е длъжна да осигури възможност за компенсиране на появилите се недостиг от наличностите по сметки от предходни години или с пряка допълнителна субсидия от държавния бюджет.“ (Решение № 4 от 2015 Г. по к.д № 3 ОТ 2015 г.)

- „Няма конституционна пречка преизпълнението на приходите от такси от дейността на органите на съдебната власт да е за сметка на републиканския бюджет. Още повече, че и неизпълнението на предвидените приходи от такси от дейността на тези органи е също за сметка на републиканския бюджет. (Решение № 15 от 1997 г. по к.д. № 9 от 1997 г. , Решение № 16 от 2001 Г. по к.д. № 6 ОТ 2001 г.)

14. Легитимен ли е доводът на вносителите, че съдебните такси трябва да се вдигнат, за да се „покрие разходът на съда“? Разходоопределяеми ли са съдебните такси в България?

Не, не е легитимен. Съдебните такси не са създавани с отчитане на разходите на съдебната система за едно дело. Ако съдебните такси са разходоопределяеми, това би означавало, че съдебната система трябва да се самоиздържа чрез съдените такси и други собствени приходи, доколкото правораздаването е нейна основна функция. Съдът се е произнесъл по тази теза в свое Решение № 4 от 2015 г. по к.д № 3 ОТ 2015 г.- „Добре известно е, че органите на съдебната власт не осигуряват своята дейност като се самоиздържат, а това става чрез заделяне на определен обществен финансов ресурс“

Това се вижда от бюджета на съдебната власт, публикуван на интернет страницата на ВСС (<http://www.vss.justice.bg/page/view/2139>).

	2014	2015	2016	2017	2018
Приходи от съдебни такси (млн.лв)	120	120	120	105	102
Други приходи (млн.лв)	20	20	20	20	14
Субсидия от държавния бюджет (млн.лв)	294	333	378	440	475,12
Общ бюджет на съдебната власт	434	473	518	565	591,12
% на съдебните такси от общият бюджет	27,6	25,4	23,2	18,6	17,3

Липсата на обвързаност между съдебните такси и разходите за функцията правораздаване и функцията „съдебната дейност, свързана с организацията по образуване, насрочване, движение, приключване на делата, изобщо администриране на делата и преписките“ (съгласно Решение № 3 от 2015 Г. по КД № 13 ОТ 2014г) се вижда от голямата разлика в натовареността на съдиите и съдебния персонал в административните съдилища и ВАС. Натовареността на съдиите е различна поне два и половина пъти – от 80 дела в АС Разград до 208 дела в АС Бургас. При съдебните служители натовареността се различава до 3 пъти – от 23 новообразувани дела на един служител в АС Разград до 75 новообразувани дела в АССГ.

	щат служители	щат съдии	брой новообразувани дела през 2017	брой служители на 1 съдия	брой новообразу вани дела на 1 служител	брой новообраз увани дела на 1 съдия
АС София град	194	73	14476	2,7	74,6	198,3
АС София област	29	9	1260	3,2	43,4	140,0
АС Благоевград	31	10	1853	3,1	59,8	185,3
АС Бургас	36	17	3529	2,1	98,0	207,6
АС Варна	80	27	3664	3,0	45,8	135,7
АС Велико Търново	29	11	1356	2,6	46,8	123,3
АС Видин	22	6	656	3,7	29,8	109,3
АС Враца	19	5	877	3,8	46,2	175,4
АС Габрово	18	5	711	3,6	39,5	142,2
АС Добрич	17	5	717	3,4	42,2	143,4
АС Кърждали	15	3	594	5,0	39,6	198,0
АС Кюстендил	19	5	866	3,8	45,6	173,2
АС Ловеч	16	5	756	3,2	47,3	151,2
АС Монтана	15	5	602	3,0	40,1	120,4
АС Пазарджик	20	6	1038	3,3	51,9	173,0
АС Перник	19	4	727	4,8	38,3	181,8
АС Плевен	20	6	1140	3,3	57,0	190,0
АС Пловдив	56	22	3781	2,5	67,5	171,9
АС Разград	14	4	318	3,5	22,7	79,5
АС Русе	25	6	829	4,2	33,2	138,2
АС Силистра	13	4	424	3,3	32,6	106,0
АС Сливен	19	7	681	2,7	35,8	97,3
АС Смолян	16	5	614	3,2	38,4	122,8
АС Стара загора	29	7	1189	4,1	41,0	169,9
АС Търговище	12	4	396	3,0	33,0	99,0
АС Хасково	25	8	1717	3,1	68,7	214,6
АС Ямбол	18	6	747	3,0	41,5	124,5
АС Шумен	21	6	608	3,5	29,0	101,3
ВАС	232	93	15038	2,5	64,8	161,7

15. Минимална и търпима ли е съдебна такса от 4500 лева за спорове по реда на ЗООС?

Не. Подобна такса би довела до въздържане от обжалване и на първа инстанция, доколкото гражданите и НПО няма да са сигурни, дали ако спечелят, държавата няма да обжалва на втора инстанция и така да рискуват да платят таксата, ако съществува риск да загубят делото.

В този контекст е решението на съда на ЕС по дело C-260/11 (с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Supreme Court of the United Kingdom), с което ясно се отхвърлят подобен тип мотиви, а именно: „**За сметка на това обстоятелството, че заинтересованото лице на практика не се е отказало да**

упражни правото си на съдебна защита, само по себе си не е достатъчно, за да се приеме, че производството не е възпрепятстващо скъпо за него.“⁶

В тази връзка ще се позовем на решенията на няколко дела на ЕСПЧ. Във Weissman и други с/у Румъния, N 63945/00, 2006, съдът преценява, че въведената такса, определена като процент от материалния интерес по делото, противоречи на чл. 6 ЕКЗПЧ. Съдът подчертава, че ограничаването на достъпа до съд е съвместимо с ЕКЗПЧ само, когато преследва легитимна цел и ако има разумна степен на пропорционалност между използваните средства и преследваната цел. Съдът допълва, че „размерът на таксите, оценен с оглед на особените обстоятелства на дадения случай, включително способността на жалбоподателя да ги плати и фазата на производството, на която е наложено това ограничение, са фактори, които са съществени за определянето дали дадено лице е имало или не право на достъп до съд, или поради размера на дължимите такси, самата същност на правото на достъп до съд е била нарушена“.

В делото Kreuz срещу Полша (28249/95) съдът намира, че такса, която се равнява на средната годишна заплата за страната, е значителна за обикновения жалбоподател и нарушава ЕКЗЧП. Обръщаме Вашето внимание на факта, че средният годишен доход на едно лице в България за 2017 година съгласно данните на НСИ е 5586 лева, а съдебната такса от 4500 лева, която заедно с всички останали плащания за защита и експертизи разходите за гражданите стават непоносимо високи.

За да потърсим има ли икономическа логика в размера на увеличаване на таксите за касационното производство, трябва да разгледаме общите и специфичните икономически фактори. Нека припомним, че гласуваното увеличение на касационните съдебни такси представлява:

Увеличаване на таксите за бизнеса – от 14 до 180 пъти

Увеличаване на таксите за граждани – от 14 до 900 пъти

Увеличаване на таксите за неправителствените организации – от 74 до 900 пъти

Към момента размера на таксите се определя по Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието . Точка 2б определяща таксите в административните спорове е приета с Постановление36 от 12.02.1998 и публикувана Държавен вестник 20/1998.

Инфлацията за периода февруари 1998 – юли 2018 е 120 % по данни на НСИ (<http://www.nsi.bg/bg/content/2539/%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D1%83%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BB%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%>

D0%B0) или логичното увеличаване ако се съобразяваме само с инфлацията би било 2,2 пъти.

Ако сравним данните за бюджета на съдебната система от Законите за държавният бюджет ще установим, че разходите на съдебната система за периода 1999-2018 са се увеличили от 91,3577 млн. на 591,12 млн.лв или 6,5 пъти . За същият период собствените приходи на съдебната система (от които съдебните такси са близо 90%) са се увеличили от 31,5 млн .лв на 120 млн.лв. или увеличаване с 6,7 пъти.

От горните данни е видно, че липсва каквато и да е икономическа логика в увеличаване на таксите в гласуваните размери между 14 и 900 пъти в сравнение с настоящите.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

На 19 юли 2018 г. Европейската комисия обяви следното съобщение: „Комисията изпраща допълнително официално уведомително писмо на България **във връзка със системни пропуски на страната при прилагането на законодателството на ЕС за опазване на природата. В България** кумулативното въздействие от съществуващите и одобрените планове и проекти върху зоните по „Натура 2000“ систематично не е било вземано предвид и извършването на много промени, представляващи сериозна заплаха за постигането на природозащитните цели, са били разрешени независимо от наличието на такава заплаха. Проблемът бе установен за първи път преди десет години и въпреки че оттогава България е предприела някои мерки за решаването му, **този структурен проблем продължава да съществува** и Комисията редовно получава оплаквания относно планове и проекти, разрешени въз основа на недостатъчни оценки или дори при липсата на подходящи оценки. Ето защо Комисията реши да изпрати допълнително официално уведомително писмо на България, като предостави на страната срок от два месеца за отговор. В противен случай Комисията може да реши да изпрати мотивирано становище.“

Това съобщение е показателно за липсата на дългогодишно правилно прилагане на европейските директиви за опазване на природата. При подобен структурен проблем в изпълнителната власт, единствената защита на гражданите е административното правораздаване на съдебната система. Измененията на АПК ще затворят и тази система, което ще се отрази както на качеството на живот на българските граждани, така и на опазването на природното наследство на България. Обръщаме се към Вас с молба да преосмислите своето решение и да подкрепите ветото на президента по темите за увеличаване на съдебните такси на втора инстанция и създаването на пропорционални съдебни такси, вкл. и в производствата по Закона за опазване на околната среда

С уважение,

Тома Белев

Председател на УС на АПБ